
PRIREDITVE V SEM V LETU 2017

Sonja Kogej Rus, Špela Regulj

259

Slovenski etnografski muzej je v letu 2017 obiskalo 27.314 obiskovalcev. Poleg razstav je muzej organiziral številne dogodke, s katerimi smo nagovarjali različne skupine obiskovalcev, od najmlajših, mladih, odraslih in tujih. Posebno skrb smo namenili tudi organiziranim predšolskim, šolskim in študentskim skupinam. Za njih smo pripravili vodstva po razstavah z različnimi programi. Skupin je bilo 341.

Dnevi odprti vrat

Slovenski kulturni praznik v SEM 2017, 8. 2.

Program:

- Blaž Verbič, Muzej Velenje: Afrika 1931: Foitovi fotografski zapisi na steklu, vodstvo po razstavi
- mag. Polona Sketelj: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta (Moja družina, moj dom), vodstvo po razstavi
- dr. Nena Židov: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta (Moja skupnost, moj domači kraj), vodstvo po razstavi
- Dobrodošlica s prazničnim čajem, ki pogreje, in Prešernovo besedo: interpretacija Prešernovih pesmi z akademsko igralko Manco Ogorevc
- mag. Ralf Čeplak Mencin: Med naravo in kulturo (Odsev daljnih svetov), vodstvo po razstavi
- Barbara Sosič: Med naravo in kulturo (Voda in zemlja), vodstvo po razstavi
- dr. Bojana Rogelj Škafar: Med naravo in kulturo (Družbeno in duhovno), vodstvo po razstavi
- Povodni mož, ustvarjalna delavnica s Sonjo Kogej Rus, Špelo Regulj, Anjo Koren in študentkami SEM

Teden študentske kulture, 7.–13. 3.

Prost vstop za študente

Teden družine, 15.–22. 5.

Prost vstop za družine

Z igro do dediščine (v tednu družine)

Ustvarjalna delavnica Japonski duhovi med nami – ustvari svojega yōkaija/tsukumogamija, 20. 5.

Dan soseda, 16. 5.

Četrtna skupnost Tabor; prost vstop na razstave

260

Mednarodni muzejski dan: Muzeji in kulturne krajine, 18. 5.

Program:

- Gorazd Vilhar: V duhu japonske tradicije: Matsuri – tradicionalni japonski festivali, vodstvo po fotografski razstavi
- Odprtje skupne panojske razstave Muzeji in spregledana preteklost: nepovedano v muzejih (muzejska ploščad)
- dr. Klara Hrvatina, Oddelek za azijske študije, FF: V vlogi igralca gledališča »nō«, predavanje
- Čado, demonstracija japonske tradicionalne priprave in pitja čaja

Poletna muzejska noč 2017, 17. 6.

Program:

- Mihael Petrovič ml., Lela B. Njatin, deklica s piščalko, vodstvo po razstavi
- Delavnica za otroke in družine: Zmaji na nebu
- Alja Viryent, oblikovalka čevljev: Življenje v visokih petah, dogodek ob španski razstavi Mojstrovine španske umetnostne obrti: 10 let nacionalnih nagrad
- Laura Miguel Baumann, vodstvo gostujoče kustosinje po razstavi Mojstrovine španske umetnostne obrti: 10 let nacionalnih nagrad
- Igor Cvetko, Jelena Sitar: Gledamo, naredimo, pripovedujemo – delavnica kamišibaja (skupna otroška delavnica SEM in NMS)
- FORUM Kustosi za vas, o vaših osebnih predmetih (v sodelovanju s kustosi treh muzejev na Metelkovi (NM, +MSUM, SEM))
- Guillermo Escalante in skupina 26.000 Years, glasbeni performans na osebni razstavi In spoznal boš izobilje
- Fake Orchestra, koncert

Glasbeni utrinek s Poletne muzejske noči (foto: Jure Rus, 2017)

- Hanna Preuss: Spevi neobstoja, sonorična instalacija, ob razstavi Afganistan – slovenski pogledi

Dnevi evropske kulturne dediščine: Voda v ljudskem izročilu, 24. 9.

- Vodeni ogled s petjem in pripovedovanjem po zbirkah Slovenskega etnografskega muzeja; pripovedovalke muzealke: Sonja Kogej Rus, Špela Regulj, Maruša Kuret, Nesa Vrečer, Anja Koren

Ta veseli dan kulture, 3. 12.

Program:

- dr. Bojana Škafar Rogelj: Afrika in Slovenija: preplet ljudi in predmetov, vodstvo po razstavi
- dr. Janja Žagar: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, vodstvo po razstavi
- Vilma Kavšček: Afganistan – slovenski pogledi, vodstvo po razstavi
- Guilermo Escalante, glasbeni performans
- Delavnica za mladino in odrasle Izrezanka s Caroline Sury; Stripburger v sodelovanju s SEM
- Sonja Kogej Rus in študentke SEM: Miklavževa delavnica za otroke in družine

Prva nedelja v mesecu – od januarja do decembra prost vstop

Vodstva po razstavah

Strokovna in javna vodstva

- **Stalni razstavi Med naravo in kulturo ter Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta**

Po razstavah so vodili: dr. Nena Židov, mag. Ralf Čeplak Mencin, Barbara Sosič in dr. Bojana Rogelj Škafar, na slovenski kulturni praznik v SEM, 8. 2., Sonja Kogej Rus, Špela Regulj, Anja Koren, Maruša Kuret, Nesa Vrečer: Voda v ljudskem izročilu (DEKD), 24. 9.

- **Afganistan – slovenski pogledi**

Po razstavi so vodili: avtor razstave mag. Ralf Čeplak Mencin, 3. 9., 21. 9., 1. 10., mag. Ralf Čeplak Mencin z gostom Franjem Čretnikom, 19. 10., Vilma Kavšček, 5. 11., 3. 12., Vilma Kavšček z gostjo Zoro Slivnik Pavlin, 16. 11.

- **Afrika in Slovenija: preplet ljudi in predmetov**

Po razstavi sta vodila: dr. Bojana Rogelj Škafar in dr. Marko Frelih, 3. 12.

- **LGBT: razstava štirih**

Po razstavi sta vodili soavtorica razstave Salomé, 12. 10., 13. 11., soavtorica razstave Suzana Tratnik, 27. 10.

- **Guillermo Escalante: In spoznal boš izobilje**

Po razstavi je vodil avtor razstave Guillermo Escalante z obrazstavnimi temami: "Nikoli dokončane", spreminjajoče maske, 7. 5., Lončevina, 23. 5., Nastajanje slike, 8.6.

- **V duhu japonske tradicije**

Po razstavi je vodil avtor razstave Gorazd Vilhar, 18. 5.

- **Afrika 1931: Foitovi fotografski zapisi na steklu**

Po razstavi je vodil avtor razstave Blaž Verbič, 8. 2.

- **Lela B. Njatin: Deklica s piščalko**

Po razstavi je vodil Mihael Petrovič ml., 17. 6.

- **Mojstrovine španske umetnostne obrti: 10 let nacionalnih nagrad**

Po razstavi je vodila gostujoča kustodinja Laura Miguel Baumann, 17. 6.

Za najavljene skupine so tudi v letu 2017 potekala vodstva z različnimi programi po stalnih in občasnih razstavah. Po razstavah so v sodelovanju s pedagoškim in andragoškim oddelkom (Sonja Kogej Rus, Špela Regulj) vodile tudi muzejska informatorka Anja Koren, študentke muzejske informatorka in prostovoljni kulturni mediatorji.

V letu 2017 je bilo v muzeju 341 najavljenih skupin: 15 predšolskih, 155 osnovnošolskih, 56 srednješolskih, 26 študentskih, 67 skupin odraslih in 22 skupin tujcev. V primerjavi z letom 2016 je število naraslo za 10,4 odstotka.

Predavanja in andragoški programi

Predavanja kustosov SEM

- Mojca Račič: Niko Zupanič, 12. 1.
- dr. Marko Frelih in Blaž Verbič: Afrika pred objektivom – fotografije iz prve polovice 20. stoletja, 7. 3.
- dr. Nena Židov: Zgodovina homeopatskega zdravljenja domačih živali na Slovenskem, 11. 4.
- Sonja Kogej Rus: Muzej in njegovi obiskovalci, predavanje za študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, 16. 3.
- Nadja Valentinčič Furlan, dr. Marko Frelih: Afriška zbirka v SEM, predavanje za študente Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo, 14. 4.

263

Predavanja zunanjih predavateljev v SEM

- Urška Pirc Švajger in Jerneja Strmšek Turk: Kako nastane bonbon?, 12. 1.
- Jawhar Sircar: Muzeji Indije – organiziranost, vprašanja in izkušnje, 24. 2.
- Agata Freyer Majaron: Lectarija – od družinske do muzejske trgovine, 2. 4.
- Irena Gorišek, dr. med.: Homeopatija za tretje življenjsko obdobje, 11. 4.
- dr. Bojan Baskar: Milenijci – generacija brez prehodov?, 13. 4.
- dr. Klara Hrvatin: V koži igralca gledališča »nō« (v okviru projekta JAPOM), 18. 5.
- dr. Klara Hrvatin: Estetika gledališča »nō« (v okviru projekta JAPOM), 22. 5.
- mag. Alenka Polutnik: Japonski vrtovi (v okviru Dneva Japonske), 10. 6.
- Noriaki Sangawa: Japonska kaligrafija (v okviru Dneva Japonske), 10. 6.
- dr. Klara Hrvatin: Japonska glasba (v okviru Dneva Japonske), 10. 6.

Predavanja/izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju – študijska skupina Etnologija

- Ana Vrtovec Beno: Koledovanje in kolednice, 6. 1.
- Miha Špiček: Predavanje in vodstvo po razstavi Bonboni vseh generacij: 140 let Šumija, 13. 1.
- Vlasta Mlakar: Etnobotanika/Rastline za nego telesa in doma ter okrasne rastline, 20. 1.
- Ana Vrtovec Beno: Slovenija in njene kulinarične posebnosti, 3. 2.
- Blaž Verbič: Predavanje in vodstvo po razstavi Afrika 1931: Foitovi fotografski zapisi na steklu, 10. 1.

Jawhar Sircar, predavanje Muzeji Indije – organiziranost, vprašanja in izkušnje
(foto: Dokumentacija SEM, 2017)

- Mojca Račič: Vodstvo po razstavi Svetovljan iz Gribelj: dr. Niko Zupanič, 17. 2.
- Ana Vrtovec Beno: Pregovori in reki o začetku pomladi, 10. 3.
- Vlasta Mlakar: Etnobotanika/Vloga rastlin od pomladi do zime, od rojstva do smrti, 17. 3.
- Andrej Rant: Poezije, 24. 3.
- dr. Marko Freljh: Afriške zbirke v Slovenskem etnografskem muzeju, 7. 4.
- Ana Vrtovec Beno: Praznovanje prvega maja, 21. 4.
- Ana Vrtovec Beno: Kraji srečevanj in druženj, 5. 5.
- Ana Vrtovec Beno: Kam na dopust?: začetki (dopustniškega) turizma na Slovenskem, 19. 5.
- dr. Boštjan Plut: Cikel predavanj Ljudstva sveta, 6. 10., 3. in 17. 11., 1. in 15. 12.
- Sonja Kogej Rus, Vilma Kavšček: Voden ogled razstave Afganistan – slovenski pogledi, 20. 10.

Program izobraževanja za pridobitev licence za vodenje po Slovenskem etnografskem muzeju (7.–9. 11. 2018)

- Sonja Kogej Rus: Poslanstvo in zgodovina Slovenskega etnografskega muzeja

- mag. Maja Kostric Grubišič: Pomen in funkcije kulturne/etnološke dediščine
- dr. Janja Žagar: Stalni razstavi SEM: Med naravo in kulturo ter Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, struktura razstav
- dr. Bojana Rogelj Škafar: Ljudska umetnost v slovenskem prostoru
- Barbara Sosič: Gospodarski načini življenja
- mag. Andrej Dular: Obrti na Slovenskem
- dr. Janja Žagar: Oblačilna kultura
- mag. Polona Sketelj: Bivalna kultura in primer skrinje ter stola
- dr. Nena Židov: Socialna kultura
- Sonja Kogej Rus: Duhovna kultura opredmetena s pustnimi maskami in glasbili
- Špela Regulj: Stereotipi in azijska zbirka v SEM
- dr. Marko Frelj: Afrika in Amerika v Slovenskem etnografskem muzeju
- Maruška Markovčič: Čebelarstvo na Slovenskem in Ljubljanska čebelja pot
- Špela Regulj: Medeno doživetje v SEM
- Dominika Koritnik Trepel: Muzej in dostopnost osebam s posebnimi potrebami
- Sonja Kogej Rus: Dostopnost SEM ranljivim skupinam

Delavnice in tečaji za mladino in odrasle

- Sobotno prepletanje znanj, idej in tehnik na temo ročnih del; druge sobote v mesecu: 14. 1., 11. 2., 11. 3., 13. 5. Moderatorica programa je Tanja Oblak, samozaposlena pedagoginja v kulturi.
- Tridnevni seminar za etnobotaniko - Tradicionalna medicina in zeliščarstvo, 17., 18. in 19. 2.
- Čado – japonski obred priprave in pitja čaja. Tečaj je potekal 34-krat pod vodstvom Pavle Šimenc Braga.
- Cikel delavnic Pa si eno zagodmo!, instrumentalne delavnice slovenskih ljudskih viž: 30. 5., 20. 6., 12. 9., 10. 10, 14. 11., 12. 12.
- Jos Galdermans, Nizozemska: Plesi v krogu, 16. in 17. 10.
- Stripburgerjeva delavnica Izrezanka s Caroline Sury (Ta veseli dan kulture), 3. 12.

Program Moj klobuk, delavnice za otroke (foto: Dokumentacija SEM, 2017)

Pedagoški programi in prireditve za otroke in družine

Program je pripravljala, organizirala in izvajala pedagoški oddelek (Sonja Kogej Rus, Špela Regulj), izvajale so jih študentke SEM in vabljeni gostje.

Ustvarjalne delavnice spoznavanja in poustvarjanja na tematiko slovenskih in zunajevropskih zbirk

- Sobotni etnopotep – Za sladke sanje, Katarina Nahtigal, 7. 1.
- Glasbena skrinjica – Dežna palica, 14. 1.
- Poslikavanje belokranjskih pisanic, Nevenka Brajdič Grušovnik, 1. 4.
- Japonski duhovi med nami – ustvari svojega yōkaija/tsukumogamija, Eva Mizerit, 20. 5.
- Kakšnega okusa je japonska glasba? »Okušanje« in doživljajsko poslušanje japonske glasbe (delavnica za otroke in odrasle), 10. 6.
- Gledamo, naredimo, pripovedujemo – delavnica kamišibaja (skupna otroška delavnica SEM in NMS), Igor Cvetko, Jelena Sitar, 17. 6.
- Japonska pripoveduje: ustvarimo japonske zvitke emakimono, Eva Mizerit, 16. 9.
- Izdelovanje papirja iz kartonske embalaže (kamisuki), Noriaki Sangawa, 7. 10.
- Čarobni šal in čudežna trobenta, 5. 11.

- Emir, ki je postal tkalec, 1. 10.
- Sonja Kogej Rus in študentke SEM: Miklavževa delavnica, 3. 12.
- Sonja Kogej Rus, Špela Regulj, Anja Koren in študentke SEM: Povodni mož, 8. 2.

Sobotni etnopotepi

- Sonja Kogej Rus: Tri v vrsto, 21. 1.
- Katarina Nahtigal: Praznik pomladi ali kitajsko novo leto, 4. 2.
- Sonja Kogej Rus: Pustna pokrivala, 18. 2.
- Sonja Beno: Cvetje iz papirja, 4. 3.
- Sonja Kogej Rus, Zala Kogej: Pletemo košarice, 18. 3.

267

Glasbena skrinjica

- Špela Regulj, Katarina Nahtigal in študentke SEM: Glasbena skrinjica – »Škarjice po mizi bežite, sari mi urežite!« (sodelovanje SEM na festivalu Bobri), 28. 1.
- Indonezijski orkester gamelan, 11. 2.
- Zima béži, pust je tu!, 25. 2.
- Gregorčki in ptičje petje, 11. 3.
- Issiaka Sanou: Afriški hobni, 25. 3.

Počitniške delavnice

- Iztok Bončina: Počitniške delavnice za srednješolce: zimska delavnica o ulični fotografiji in portretu (SEM in ZOTKS), 27. 2.-2. 3.
- Zimski 3M, program treh muzejev na Metelkovi (SEM, NMS, +MSUM in Lončarski atelje SEM) za osnovnošolce, 28. 2.-3. 3.
- Počitniški 3M: celotedenski program delavnic treh muzejev na Metelkovi (SEM, NMS, +MSUM in Lončarski atelje SEM), 3.-7. 7., 21.-25. 8.

20. pripovedovalski festival Pravljice danes 2017 v SEM in spremljevalni program festivala

- Pravljice za smeh in srh; pripoveduje Boštjan Gorenc - Pižama, 15. 3.
- O miški, ki si je trebušček zašila; pripoveduje Brina Vogelnik, 15. 3.

Seminarji za vzgojitelje v vrtcih in učitelje v osnovnih šolah

Seminarji na tematiko ljudskega plesa, ki jih vodita Sonja Kogej Rus in mag. Mojca Leben.

- Štirje letni časi: Ljudski ples, pesem, glasba ter šege in navade skozi koledarsko leto in slovenske pokrajine, 9. 10.

Kulturni bazar v Cankarjevem domu

- Sonja Kogej Rus in Špela Regulj: Kaj imaš oblečeno? Povem ti, od kod prihajaš, predstavitev poklica kustosa pedagoga, 30. 3.
- Na bazarju so za Skupnost muzejev Slovenije sodelovali še Barbara Sosič, Miha Špiček, Gregor Kos.

268

Sodelovanje s fakultetami

- Je konec? Neskončno spraševanje mladih: polletni seminar študentov Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo (zanj dr. Miha Kozorog) in Slovenskega etnografskega muzeja (zanj mag. Polona Sketelj). Vaje v SEM so potekale od 22. 2. do 12. 5. 2017. Seminar se je zaključil z razstavo Je konec? Neskončno spraševanje mladih (23.6.–1.10.).
- Opečne mreže (Modularne forme v arhitekturi in oblikovanju), sodelovanje Slovenskega etnografskega muzeja in Fakultete za dizajn; delovni mentorici: Živa Slavec, FD, in Sonja Kogej Rus, SEM, 18.–21. 4. 2018.

Predavanja in delavnice:

- dr. Živa Deu: Tradicionalni opečni motivi v arhitekturi
- dr. Vito Hazler, OEKA, FF: Etnološka stavbna dediščina in konservatorstvo
- Tomaž Strehar, Wienerberger: Pametne rešitve iz opeke
- Igor Petek, Snaga: Odgovorno ravnanje z odpadki in krožno gospodarstvo
- Živa Slavec, Fakulteta za dizajn: Plečnikov odnos do umetnosti, obrti, ljudske motivike in modularnosti
- Sonja Kogej Rus, SEM: Stavbna dediščina v muzeju

Rezultat delavnic je bila prostorska instalacija Opečne mreže na ploščadi SEM (21. 4.–15. 9.).

- NewSloSouvenirs, projekt Po kreativni poti do znanja, sodelovanje SEM (delovna mentorica Sonja Kogej Rus) in Fakultete za dizajn (delovni mentor Damjana Celcar) ter IQBator (zanj Niko Slavnič)

Rezultat petmesečnega projekta so bili izdelani spominki, ki so bili razstavljeni na Slovenski ulici (IQBator) in v SEM, marec–avgust 2017.

- Ročne tehnologije, sodelovanje SEM (delovna mentorica dr. Janja Žagar) z Naravoslovnotehniško fakulteto, Oddelek za tekstilstvo

Rezultat seminarja je bila razstava Ogledi tekstilnih zbirk katedre za oblikovanje tekstilij in oblačil, 30. 5.–1. 10. 2017.

Ostale prireditve, simpoziji in okrogle mize

- S poezijo v pomlad: Poezija Andreja Ranta, ob svetovnem dnevu poezije, 24. 3.
- Tiskovna konferenca Icom ob mednarodnem muzejskem dnevu in odprtje razstave Muzeji in spregledana preteklost: nepovedano v muzejih, 18. 5. 269
- Tiskovna konferenca ob razstavi Afganistan – slovenski pogledi, 25. 5.
- Tiskovna konferenca in odprtje razstave Kruh med preteklo in sodobno ustvarjalnostjo, 9. 6.
- 5. Turnir državnega prvenstva v tradicionalni istrski igri pandolo, predstavitev nesnovne dediščine, 19. 8.
- NewSLOsouvenir Design – predstavitev novih slovenskih spominkov, v sklopu PKP projekta “Po kreativni poti do znanja (PKP)” Fakultete za dizajn v sodelovanju s podjetjem IQbator in SEM, 31. 8.
- Guillermo Escalante in Alja Kroffl: Slikanje na muzejski ploščadi, ob osebni razstavi Gulliermo Escalante: In spoznal boš izobilje, 3. 9.
- Seminar za pripravo na strokovni izpit kustos/kustodinja, 22. 9.; predavatelji: Barbara Sosič, mag. Irena Marušič (Tehniški muzej Slovenije), Nada Zoran (Ministrstvo za kulturo), mag. Jana Prislan Šubic (Goriški muzej), Staša Tome (Prirodoslovni muzej Slovenije)
- Mednarodna konferenca Vizualizacija nesnovne kulturne dediščine, 19.–20. 10.
- Izobraževanje za pridobitev licence za vodenje v SEM za turistične vodnike, 6.–9. 11.
- Mednarodno srečanje Svetovalnega odbora Mednarodne ustanove – fundacije za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF), 14. 11.
- Direktorica za en dan – projekt Unicefa Slovenije ob Svetovnem dnevu otroka (otroci prevzamejo najpomembnejše vloge v politiki, medijih, gospodarstvu, šolstvu, športu in kulturi), 20. 11.
- Promocija smernic projekta COME-IN!/VSTOPITE!: Cooperating for Open access to Museums – towards a widEr INclusion/Sodelovanje za večjo dostopnost muzejev osebam s posebnimi potrebami, ki ga sofinancira program Srednja Evropa; v organizaciji Občine Piran, 29. 11.

Filmi

- Karneval v El Callau, Sanskrtsko gledališče Kutiyattam, Klekljanje čipk v Sloveniji, ob mednarodni konferenci Vizualizacija nesnovne kulturne dediščine, 19. 10.
- Razmerja: 25 let Lezbične skupine ŠKUC LL, 27. 10.
- Božja napaka, dokumentarni film o Salomé, 13. 11.
- Beth Murphy: Kaj prinaša jutri?, dokumentarni film, 12. 12.

Glasba

270

- Pa si eno zagodmo!, instrumentalne delavnice slovenskih ljudskih viž, v sodelovanju s KED Folk Slovenija in Glasbenonarodopisnim inštitutom, mentor in vodja Marino Kranjac, 30. 5., 20. 6., 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12.
- Guillermo Escalante in skupina 26.000 Years, glasbeni performans na osebni razstavi In spoznal boš izobilje, 17. 6. (Poletna muzejska noč)
- Fake Orchestra, koncert, 17. 6. (Poletna muzejska noč)
- Hanna Preuss: Spevi neobstoja, sonorična instalacija, 17. 6. (Poletna muzejska noč)
- Nastop glasbene skupine študentov medicine iz Badajoz, 31. 8.
- Pesmi o vodi ob javnem vodstvu Voda v ljudskem izročilu, pele in pripovedovale pripovedovalke muzealke, 24. 9. (DEKD)
- Cintare: »Šetala se, šetala, sveta deva Marija«, letni pevski koncert, 26. 10.

Nastop glasbene skupine študentov medicine iz Badajoz (foto: Dokumentacija SEM, 2017)

Predstavitve knjig

- Znanstvena založba FF iz Ljubljane: Etnološka zbirka Kostanje: kraj spomina in učenja, predstavitev knjige z razpravo o zasebnih zbirkah in muzejih na prostem, 19. 4.
- dr. Bojan Baskar: Nacionalna identiteta kot imperialna zapuščina: uvod v slovensko etnomitologijo, 21. 6.
- Vojko Slavec Repelce: Boljunec – življenje in jezik nekdanj in danes, 29. 11.